

**BERG
SPAREBANK**
Lokalbanken ved din side

Informasjon i samsvar med kravene i kapitalkravsforskriftens del IX (Pilar 3)

31. desember 2018 Berg Sparebank

INNHOLDSFORTEGNELSE

INFORMASJON I SAMSVAR MED KRAVENE I KAPITALKRAVSFORSKRIFTENS DEL IX (PILAR 3)	0
1. Innledning og formål med dokumentet	2
2. Konsolidering	2
2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv	2
2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene	2
3. Kapitalkrav	3
3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav	3
3.2 Bufferkrav	4
3.3 Uvektet kjernekapitalandel	4
4. Kredittrisiko og motpartsrisiko	5
4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder	6
4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid	6
4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier	7
4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål	8
4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelse av kapitalkrav	8
4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler	9
4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater	9
5. Egenkapitalposisjoner	9
6. Renterisiko	10
7. Styring og kontroll av risiko	11
7.1 Formål og prinsipper for ICAAP	11
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoer	12
8. Standardiserte skjemaer for offentliggjøring av opplysninger om ansvarlig kapital	18

1. INNLEDNING OG FORMÅL MED DOKUMENTET

Formålet med dette dokumentet er å oppfylle kravene til offentliggjøring av finansiell informasjon etter kapitalkravsforskriftens del IX (pilar 3). Alle tall i dokumentet er per 31. desember 2018 med mindre annet fremgår.

Banken benytter standardmetoden ved beregning av kapitalkrav for kredittrisiko. Dette innebærer at det brukes standardiserte myndighetsbestemte risikovekter ved beregning av kapitalkravet. For beregning av kapitalkrav for operasjonell risiko benyttes basismetoden som innebærer at kapitalkravet beregnes i forhold til inntekt siste tre år. Banken har ikke handelsportefølje og beregner derfor ikke kapitalkrav for markedsrisiko¹.

Kapitaldekningsregelverket baseres på tre pilarer:

- Pilar 1 omhandler minstekravet til ansvarlig kapital for kredittrisiko, operasjonell risiko og markedsrisiko hvor minstekravet er fastsatt til 8 %, hvorav 4,5 % skal være ren kjernekapital.
- Pilar 2 omhandler prosessen for å vurdere samlet kapitalbehov i henhold til vedtatt risikoprofil samt en strategi for å vedlikeholde sitt kapitalnivå (ICAAP). Dette er minimum en årlig prosess.

Pilar 3 er institusjonens offentliggjøring av finansiell informasjon. Formålet er å supplere minimumskravene i Pilar 1 og den tilsynsmessige oppfølgingen i Pilar 2. Offentliggjøring av informasjon skal gjøre det mulig for markedet å vurdere bankens risikoprofil og kapitalisering samt styring og kontroll.

2. KONSOLIDERING

2.1 Oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper mv

Tabellene gir en oversikt over datterselskaper, tilknyttede selskaper eller felles kontrollert virksomhet, selskaper hvor investeringen er fratrukket i ansvarlig kapital og selskaper i konsernet som ikke er konsolidert og hvor investeringen ikke er fratrukket i ansvarlig kapital:

Selskaper som er delvis konsolidert – egenkapitalmetoden (tilknyttede selskaper og felleskontrollert virksomhet)

Navn	Antall aksjer	Bokført verdi	Eierandel	Andel av stemmerett	Forretnings-kontor	Type virksomhet
Berg Sparebank Eiendomsmegling AS	600	600.000	1	1	Halden	Eiendomsmegling
Storgaten 10 AS	1.000	100.000	1	1	Halden	Eiendomsforvaltning

2.2 Forskjeller mellom regnskapsmessig konsolidering og konsolidering etter kapitaldekningsbestemmelsene

Samtlige selskaper er konsolidert etter de samme prinsipper i regnskapsmessig sammenheng som i kapitaldekningsmessig sammenheng.

¹ Kapitalkravsforskriften § 31-5. Fritak fra krav om beregning av markedsrisiko.

3. KAPITALKRAV

3.1 Ansvarlig kapital og kapitalkrav

Tabellen nedenfor viser beregningsgrunnlag for kredittrisiko fordelt på de enkelte engasjementskategoriene slik disse er definert i kapitalkravsforskriften. I tillegg vises kapitalkrav for motpartsrisiko og operasjonell risiko og samlet beregningsgrunnlag.

Spesifikasjon av ansvarlig kapital (tall i tusen NOK), minimumskrav til ansvarlig kapital (beløp i tusen kroner) og beregningsgrunnlag

Kapitaldekning	
Sparebankens fond	392.569
Gavefond	6.747
Fond for vurderingsforskjeller	6.476
Sum egenkapital	405.792
Fradrag for overfinansiert pensjonsforpliktelse	
Fradrag VIPPS (VBB AS)	-4.986
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	-78.736
Sum ren kjernekapital	322.070
Fondsobligasjoner	
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	
Sum kjernekapital	322.070
Ansvarlig lånekapital	40.000
Fradrag for ansvarlig kapital i andre fin.inst.	0
Sum tilleggskapital	40.000
Netto ansvarlig kapital	362.070

Eksponeeringskategori (beregningssgrunnlag etter risikovekt)

Stater og sentralbanker	
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	6.004
Offentlige foretak	0
Institusjoner	9.790
Foretak	134.107
Massemarkedsengasjementer	0
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	1.130.374
Forfalte engasjementer	1.173
Høyrisiko-engasjementer	1.754
Obligasjoner med fortrinnsrett	14.499
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	1.728
Andeler i verdipapirfond	46.196
Egenkapitalposisjoner	63.111
Øvrige engasjementer	119.068
CVA-tillegg	
Sum beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1.527.804
Beregningssgrunnlag for operasjonell risiko	157.144
Sum beregningsgrunnlag	1.684.948
Kapitaldekning i %	21,48 %
Kjernekapitaldekning	19,11 %
Ren kjernekapitaldekning i %	19,11 %

Fra 01.01.2018 skal alle banker rapportere kapitaldekning konsolidert med eierandel i samarbeidsgrupper. Banken har eierandel på 1,68 % i Eika Gruppen AS og 1,71 % i Eika Boligkreditt AS.

Ren kjernekapital	404.521
Kjernekapital	418.252
Ansvarlig kapital	471.872
Beregningsgrunnlag	2.334.899
Kapitaldekning i %	20,21 %
Kjernekapitaldekning	17,91 %
Ren kjernekapitaldekning i %	17,32 %
Uvektet kjernekapitalandel i %	7,99 %

3.2 Bufferkrav

Banken har per 31.12.2018 et kombinert kapitalbufferkrav på kr 126,3 millioner:

Bufferkrav	
Bevaringsbuffer (2,50 %)	42.124
Motsyklisk buffer (2,00 %)	33.699
Systemrisikobuffer (3,00 %)	50.549
Sum bufferkrav til ren kjernekapital	126.372
Minimumskrav til ren kjernekapital (4,50 %)	75.823
Tilgjengelig ren kjernekapital utover minimumskrav og bufferkrav	119.875

Banken har 196 millioner kroner i ren kjernekapital tilgjengelig til å dekke det kombinerte kapitalbufferkravet.

3.3 Uvektet kjernekapitalandel

Uvektet kjernekapitalandel regnes ut fra beregnet kjernekapital, med og uten overgangsordninger, delt på engasjementsbeløp for balanseførte og ikke balanseførte poster og engasjementsbeløp for derivater og gjenkjøpsavtaler som ikke er balanseført. Ikke balanseførte poster blir justert for konverteringsfaktor (iht i CRR artikkel 429, nr 10).

Uvektet kjernekapitalandel	
Uvektet kjernekapitalandel	9,84 %
Uvektet kjernekapitalandel	9,84 %

4. KREDITTRISIKO OG MOTPARTSRISIKO

4.1 Definisjon misligholdte engasjement:

Et engasjement anses for å være misligholdt når kunden ikke har betalt forfalte terminer på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

Et engasjement som ikke er misligholdt etter reglene overfor kan bli definert som tapsutsatt når det må påregnes at debitor ikke vil være i stand til å innfri sine forpliktelser og det heller ikke kan forventes at sikkerhet vil dekke lånet ved en eventuell realisasjon.

Utlån og garantier vurderes etter «Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner av 21.12.2004». Utlån måles ved første gangs balanseføring til virkelig verdi (lånebeløpet som er overført kunden). Ved senere måling vurderes utlån til restverdi med fradrag for antatt verdi av pant.

Dersom det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har verdifall, foretas nedskrivning for verdifallet.

Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån og garantier. Retningslinjene omhandler hovedsakelig følgende dimensjoner:

- Personmarked/bedriftsmarked
- Vesentlige/uvesentlige engasjement
- Misligholdte/ikke misligholdte engasjement
- Risikoklasser

Kriterier for beregninger av nedskrivninger på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for verdifall. Objektive bevis på at et utlån har verdifall inkluderer, ifølge utlånsforskriften, observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

- Vesentlige finansielle problemer hos debitor
- Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktbrudd
- Økning av underdekning i sikkerheter
- Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debtors bo blir tatt under konkursbehandling

4.2 Metode for beregning av nedskrivninger

Banken foretar månedlige vurderinger av vesentlige engasjement med tanke på individuelle nedskrivninger og kvartalsvis vurderinger vedrørende nedskrivninger på gruppenivå.

Individuelle nedskrivninger på utlån.

Dette er avsetninger til dekning av påregnelige tap på engasjement som er identifisert på tapsutsatte på balansedagen. Nedskrivninger skal foretas ut i fra objektive bevis, jfr. forrige avsnitt.

Nedskrivninger på grupper av utlån.

Banken har interne modeller for risikoklassifisering som beregner kundenes sannsynlighet for mislighold (probability of default, PD) de kommende 12 måneder. Nedskrivning på grupper av utlån beregnes med utgangspunkt i bankens risikoklassifiseringssystem. Modellen er felles for alle Eika-bankene. Bankene benytter 2 hovedmodeller for risikoklassifisering – en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hver av disse bygger på 3 delmodeller som gjør at PD beregnes basert på innhentet informasjon fra: Ekstern (generell) modell, intern (atferds) modell og makromodell.

4.3 Engasjementer fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp etter individuelle nedskrivninger fordelt på engasjementstyper, typer av motparter og geografiske områder.

Type motpart	Utlån og fordringer	Ubenyttede rammer	Garantier	Sum
Offentlig forvaltning				
Lønnstakere o.l.	2.224.868	109.235	3.860	2.337.963
<i>Næringssektor fordelt:</i>				
Jordbruk, skogbruk, fiske	152.418	18.888	279	171.585
Industriproduksjon	18.349	33.074	130	51.553
Bygg og anlegg	98.222	10.778	4.450	113.450
Varehandel, hotell/restaurant	27.887	6.147	3.184	37.218
Transport, lagring	4.594	449	2.714	7.757
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester	161.085	13.099	1.401	175.585
Sosial og privat tjenesteyting	56.286	4.053	388	60.727
Sentralbank	60.405			60.405
Kredittinstitusjoner	302.778			302.778
Sum	3.106.892	195.723	16.405	3.319.020
Hjemkommune	1.876.542	149.915	12.564	2.039.021
Resten av Norge	1.230.350	45.808	3.841	1.279.999
Gjennomsnitt²	2.950.133	181.451	17.714	3.149.298

¹ Etter individuelle nedskrivninger

² Gjennomsnitt av inngående og utgående balanse siste år

4.4 Engasjementer fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid

Matrisen viser beløp for ulike engasjementstyper fordelt på løpetid.

Engasjementer¹ fordelt på engasjementstyper og gjenstående løpetid (beløp i tusen kroner)

Engasjementstyper	Inntil 1 måned	1–3 måneder	3–12 måneder	1–5 år	Over 5 år	Uten løpetid	Sum
Utlån og fordringer	33.586	76.436	185.485	735.721	1.871.789	203.875	3.106.892
Ubenyttede rammer			195.723		-		195.723
Garantier				16.405	-		16.405
Sum	33.586	76.436	381.208	752.126	1.871.789	203.875	3.319.020

4.5 Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier

Matrisen viser misligholdte utlån og individuelle nedskrivninger på utlån samt avsetninger på garantier fordelt på typer av motparter og geografiske områder.

Mislighold, nedskrivninger og avsetninger på garantier (beløp i tusen kroner)

Type motpart	Misligholdte engasjementer	Engasjementer med nedskrivninger	Samlede nedskrivninger ¹	Resultatførte nedskrivninger ¹ siste år	Garantier med avsetning ²	Avsetninger på garantier
Offentlig forvaltning						
Lønnstakere o.l.	1.435	635	860	(218)		
Utlandet						
<i>Næringssektor fordelt:</i>						
Jordbruk, skogbruk, fiske		99	50			
Industriproduksjon	382					
Bygg og anlegg			300	300		
Varehandel, hotell/restaurant						
Transport, lagring						
Finans, eiendom, forretningsmessige tjenester						
Sosial og privat tjenesteyting		2.963	1.650	1.500		
Sum	1.817	3.697	2.860	1.582	-	-
Hjemkommune	486	2.510	2.560	1.282		
Resten av Norge	1.331	1.187	300	300		
Utlandet						

¹ Kun individuelle nedskrivninger

² Samlet garantibeløp der det er foretatt avsetning.

4.6 Endringer i nedskrivninger og avsetninger på garantier

Endringer i nedskrivninger på individuell utlån og avsetninger på garantier siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Individuelle nedskrivninger på utlån		
Individuelle nedskrivninger 01.01.	1.110	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuell nedskrivning	-	
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	-	
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	2.063	
Tilbakeføring av individuelle nedskrivninger i perioden	-313	
Individuelle nedskrivninger 31.12.	2.860	-
Endringer i nedskrivning på grupper av utlån siste år (beløp i tusen kroner)	Utlån	Garantier
Nedskrivninger på grupper av utlån		
Nedskrivninger på grupper av utlån 01.01.	8.957	
Periodens nedskrivninger på grupper av utlån	551	
Nedskrivninger på grupper av utlån 31.12.	9.508	-
Årets nedskrivninger og gjenvinning på tidligere års nedskrivninger (beløp i tusen kro	Utlån	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på utlån	1.750	
Periodens endring i individuelle nedskrivninger på garantier	-	-
Periodens endring i gruppeavsetninger	551	
Periodens endring i forventet tap (steg 1 og 2)	-	-
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	251	
Periodens konstaterte tap, hvor det tidligere ikke er foretatt individuelle nedskrivninger	75	
Periodens inngang på tidligere perioders konstaterte tap	-653	
Periodens tapkostnader	1.974	-

4.7 Bruk av offisiell rating for kapitaldekningsformål

Etter standardmetoden vil kapitalkravet kunne avhenge av motpartens offisielle rating. Offisiell rating vil i liten grad være aktuelt for bankens lånekunder, men kan være aktuelt for utstedere av verdipapirer banken plasserer i. I så fall er det rating fra Standard & Poor's, Moody's og/eller Fitch som er aktuelle.

Banken har pr. rapporteringstidspunktet ingen engasjementer hvor ratingen påvirker kapitaldekningen.

4.8 Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelse av kapitalkrav

Matrisen viser samlet engasjementsbeløp før og etter at det er tatt hensyn til sikkerheter samt engasjementsbeløp som er fratrukket den ansvarlige kapitalen.

Engasjementsbeløp og bruk av sikkerheter mv. ved fastsettelsen av kapitalkrav (beløp i tusen kroner)

Engasjementskategorier	Engasjementsbeløp før sikkerheter	Engasjementsbeløp etter sikkerheter	Fratrukket den ansvarlige kapitalen	Benyttede ratingbyråer	Andel sikret med pant ¹	Andel sikret med garantier ¹
Stater og sentralbanker	60.409	60.409				
Lokale og regionale myndigheter (herunder kommuner)	30.022	30.022		6.004		
Offentlige foretak	-	-				
Multilaterale utviklingsbanker	-	-				
Internasjonale organisasjoner	-	-				
Institusjoner	34.519	34.647		14.836		
Foretak	214.203	207.749				
Massemarkedsengasjementer	-	-				
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	2.681.036	2.680.950			96 %	
Forfalte engasjementer	1.817	1.173			61 %	
Høyrisiko-engasjementer	1.169	1.169				
Obligasjoner med fortrinnsrett	144.988	144.988		14.499		
Fordring på institusjoner og foretak med kortsiktig rating	8.642	8.642		1.728		
Andeler i verdipapirfond	81.503	81.503		19.010		
Egenkapitalposisjoner	49.753	49.753		8.157		
Øvrige engasjementer	149.341	144.030				
Sum	3.457.402	3.445.035	-	64.234		

¹ Her tas kun hensyn til garantier og pant som har betydning for beregning av kapitalkrav. Andel regnet av engasjementsbeløp før sikkerheter.

Hovedtyper av pant som benyttes for kapitaldekningsformål er pant i bolig og fritidseiendom. Garantier har i liten grad betydning for kapitaldekningen. I noen tilfeller benyttes garantier fra banker eller regionale myndigheter. Banken benytter ikke kredittderivater.

Det tas ikke hensyn til motregningsadgang ved beregning av kapitalkrav. Verdivurdering av sikkerheter tar utgangspunkt i sikkerhetens markedsverdi. Verdien av deponerte sikkerheter skal være tilstrekkelig til å sikre engasjementet ved eventuell realisering – både på kort og lang sikt.

Verdivurdering av boligeiendommer oppdateres ved vesentlige endringer i markedet, og minst hvert tredje år.

Det tas hensyn til konsentrasjonsrisiko i bankens ICAAP, likevel slik at konsentrasjonsrisiko som følge av konsentrasjon av typer av sikkerheter ikke eksplisitt tilordnes kapitalbehov.

4.9 Sikkerhetsstilte eiendeler

Tabellen viser bankens finansielle eiendeler som kan stilles som sikkerhet for lån i sentralbanken. Pr. 31.12.2018 er ingen eiendeler stillet som sikkerhet.

Pantsatte og ikke-pantsatte eiendeler

Eiendeler	Balansført verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler		Virkelig verdi av ikke-sikkerhetsstilte eiendeler	
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken	herav: godkjent som pant i sentralbanken
Rentebærende verdipapirer	210.901	174.688	210.901	174.688
herav: Covered bonds (inkl. OMF)	144.713	144.712	144.713	144.712
herav: sikrede verdipapirer (ABS)	-			
herav: utstedt av offentlig forvaltning	29.976	29.976	29.976	29.976
herav: utstedt av finansielle foretak	36.212		36.212	
herav: utstedt av ikke-finansielle foretak				
Sum	210.901	-	210.901	174.688

Tabellen under viser bankens mottatte sikkerheter pr. 31.12.2018.

Mottatte sikkerheter	Ikke sikkerhetsstilt		Nominell verdi av mottatte sikkerheter
	Virkelig verdi av mottatte sikkerheter		
	herav: utstedt av andre i konsernet	herav: godkjent som pant i sentralbanken	
Utlån og fordringer annet enn innskudd og utlån på anfordring			22.168
Andre mottatte sikkerheter			4.015.881
Sum			4.038.049

4.10 Motpartsrisiko knyttet til derivater

Berg Sparebank har ingen derivater hvor det beregnes kapitalkrav for motpartsrisiko.

5. EGENKAPITALPOSISJONER

Bankens beholdning av aksjer og andeler er klassifisert som omløpsportefølje (gevinstformål) og anleggsaksjer (strategisk formål).

Kortsiktig plassering i aksjer verdsettes til markedsverdi. Porteføljen er spredd for å oppnå ønsket risikospredning. Anleggsaksjene er vurdert til anskaffelseskost. Aksjene blir likevel nedskrevet hvis virkelig verdi er vesentlig lavere enn bokført verdi, og verdifallet ikke anses som forbigående.

Matrisen under viser egenkapitalposisjoner fordelt etter om de holdes for gevinstformål eller strategisk formål. Matrisen viser også type verdipapir og bokført verdi, virkelig verdi, realisert gevinst/tap siste år og hvor mye av dette som er medregnet i hhv kjernekapital og tilleggskapital.

Egenkapitalposisjoner (beløp i tusen kroner)

Beløp i tusen kroner	Virkelig verdi	Realisert gevinst/ -tap i perioden	Urealisert gevinst/ -tap	Herav medregnet i kjernekapital ¹	Herav medregnet i tilleggskapital ¹
Aksjer og andeler – gevinstformål	86.836	3.423	-5.325		
– børsnoterte aksjer	9.577	2.789	-2.423		
– andre aksjer og andeler	76.905	634	-2.902		
Aksjer og andeler – strategisk formål	121.155	654	686		
– børsnoterte aksjer	1.276				
– andre aksjer og andeler	119.879	654	686		

1 "Herav" sikter til urealiserte gevinster/tap

6. RENTERISIKO

Renterisiko er risiko for tap på grunn av endringer i det generelle rentenivået. Risikoen oppstår som følge av de enkelte eiendels- og gjeldspostene har ulik gjenstående rentebindingstid.

Berg Sparebank har identifisert følgende kilder til renterisiko:

- Utlån til kunder/andre banker
- Rentebærende plasseringer i verdipapir
- Innskudd fra kunder
- Rentebærende verdipapirgjeld
- Annen rentebærende gjeld

Renterisiko på utlån til kunder oppstår i tilknytning til både flytende lån og fastrentelån. I henhold til finansavtaleloven (gjeldende for privatpersoner) har banken en varslingsfrist på 6 uker før en eventuell renteøkning på utlån kan iverksettes. Berg Sparebank har pr. 31.12.2018 ingen utlånsvolumer på fastrente i egen balanse. Fastrentelån PM kanaliseres til Eika Boligkreditt AS mens BM fastrentelån kanaliseres til Eiendomskreditt AS.

Renterisiko knyttet til kundeinnskudd oppstår også i tilknytning til både flytende og fastforrentede avtaler. Når det gjelder kundeinnskudd er varslingsfristen i finansavtaleloven på 2 måneder når endringen går til kundens ugunst. Renterisikoen på innskudd med flytende rentevilkår er dermed noe høyere enn den tilsvarende risikoen på utlån. I praksis endrer vi renten for våre kunders lån og innskudd på samme tidspunkt.

Bankens plasseringer i rentebærende verdipapirer består hovedsakelig av papirer med flytende rente som reguleres kvartalsvis. Fra vår meglerforbindelse mottar vi månedlige kurs- og renterisikooversikter.

All rentebærende verdipapirgjeld er lagt ut med flytende rente knyttet til 3 måneders NIBOR og kvartalsvis rentejusteringer. Rentesikring av innlån vurderes fortløpende. Banken har ingen renterisiko i utenlandsk valuta.

Styret har vedtatt retningslinjer og rammer for eksponering i obligasjons- og verdipapirmarkedet, og dagens portefølje er innenfor de rammer som styret har satt i følgende policyer:

- Policy for virksomhets- og risikostyring
- Policy for markedsrisiko
- Policy for likviditetsrisiko

Renterisikoen styres etter vedtatte rammer og begrensninger i bankens policy for markedsrisiko. Rapportering om renterisiko inngår i kvartalsvis risikorapportering til styret.

Modellen nedenfor viser betydningen av en økning eller reduksjon i rentenivået med 1 % -poeng.

	Renterisiko i tusen kroner ¹
Eiendeler	
Utlån til kunder med flytende rente	-3.170
Utlån til kunder med rentebinding	-
Rentebærende verdipapirer	-432
Øvrige rentebærende eiendeler	
Gjeld	
Innskudd med rentebinding	-
Andre innskudd	3.382
Verdipapirgjeld	570
Øvrig rentebærende gjeld	240
Utenom balansen	
Renterisiko i derivater	
Sum renterisiko	590

7. STYRING OG KONTROLL AV RISIKO

7.1 Formål og prinsipper for ICAAP

ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) er bankens egen prosess for å vurdere bankens kapitalbehov. Denne kapitalbehovsvurderingen skal være framoverskuende, og dette innebærer at kapitalbehovet skal vurderes i forhold til bankens nåværende og fremtidig risikoprofil. Det er derfor et overordnet prinsipp at banken i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) også må vurdere kapitalbehovet i lys av planlagt vekst, eventuelle besluttede strategiske endringer mv.

Fremtidige tap kan deles inn i forventede tap og uventede tap. Forventede tap kan betraktes som en driftskostnad og forutsettes dekket over den løpende driften. Den løpende driften kan også betraktes som et førstelinje-forsvar mot uventede tap. I kapitalbehovsvurderingen legges det imidlertid til grunn at uventede tap ikke dekkes over driften, med skal dekkes av kapital. Kapitalbehovsvurderingen innebærer følgelig at banken beregner hvor mye kapital som trengs for å dekke opp for fremtidige uventede tap.

Disse beregningene gjøres på ulike måter for ulike risikoer, og er basert på ulike forutsetninger. Det er en implisitt forutsetning om at det ikke beregnes kapital som dekker alle tenkelige tapsutfall. Det er imidlertid benyttet konservative forutsetninger i beregningene.

Ved beregning av samlet kapitalbehov (for alle risikoene) kan det argumenteres for at de ulike risikoene ikke vil materialisere seg samtidig, og at det derfor eksisterer diversifikasjonseffekter som innebærer at det

samlede kapitalbehovet er lavere enn summen av kapitalbehovet for de enkelte risikoene. Banken har imidlertid valgt å legge en konservativ tilnærming til grunn, og ser derfor bort fra slike effekter.

Med risikotoleranse forstås størrelsen på den risikoen banken er villig til å ta i sin virksomhet for å nå sine mål. Risikotoleransen kommer til uttrykk i rammeverket for virksomheten, herunder i begrensninger i vedtekter, policyer, fullmakter, retningslinjer og rutiner. For noen av risikoene er det vanlig å fastsette kvantitative begrensninger på risiko, for eksempel kvantitative rammer for markedsrisiko, rammer for store engasjement, rammer for eksponering mot enkeltbransjer osv. For andre risikotyper er det mer naturlig å benytte kvalitative begrensninger. Slike begrensninger angir hvor langt man er villig til å strekke seg på enkeltrisikoen, og representerer derfor en beskrivelse av risikotoleransen for disse enkeltrisikoen. Bankens risikotoleranse er forsøkt reflektert i kapitalbehovet som beregnes for hver enkelt risiko.

Banken har videre, basert på en overordnet risikotoleranse, etablert et minstekrav til buffer utover beregnet kapitalbehov. Dette nivået er benevnt bankens minimumskrav til kapitaldekning.

I fastsettingen av bankens minimumsmål til kapitaldekning inngår bankens internt beregnede kapitalbehov, men banken gjør i tillegg en vurdering av forventninger og krav fra bankens omgivelser. Bankens overordnede risikotoleranse innebærer at minimumsmålet til kapitaldekning alltid vil være høyere enn bankens internt beregnede kapitalbehov.

Bankens minimumsmål til kapitaldekning og overordnede retningslinjer for kapitalbehovsvurderingen er vedtatt av bankens styre. Nåværende minimumsmål for hhv. ren kjernekapitaldekning, kjernekapitaldekning og ansvarlig kapital er 14,5 %, 16,0 % og 18,0 %. Administrasjonen gjennomfører de relevante vurderinger og beregninger og fremlegger dette for styret. En slik gjennomgang gjøres minst én gang per år. Styret er aktivt med i prosessen, og banken benytter ekstern revisor i kvalitetssikringen av arbeidet.

Bankens interne kapitalbehovsvurdering innebærer en analyse og beregning av kapitalbehov for følgende risikoer:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Konsentrasjonsrisiko
- Eiendomspriserisiko
- Likviditetsrisiko
- Forretningsrisiko
- Omdømmerisiko
- Strategisk risiko

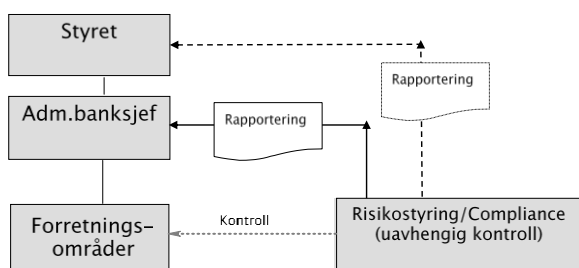
7.2 Styring og kontroll av enkeltrisikoen

Berg Sparebank benytter en vurderings- og rapporteringsmodell for virksomhetsstyringen som er utviklet i og av samarbeidsselskapet Eika Vis AS. Dette er en modell som brukes av alle aksjonærbankene, og som tar

utgangspunkt i CEBS GL 03. De 21 prinsippene for styring og kontroll som inngår i modellen, er de samme som Finanstilsynets «modul for vurdering av overordnet styring og kontroll» baserer seg på.

Styret i Berg Sparebank har etablert en egen policy for virksomhets- og risikostyring. Dokumentet gir en overordnet beskrivelse av virksomhetsstyringen, herunder risikostyringen, i banken og ses i sammenheng med bankens strategi og vedtekter. Revisjon av dokumentet skjer ved behov og minimum én gang pr. år. Finansiell risiko er i hovedsak knyttet til kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Styret får kvartalsvise rapporter om bankens risikosituasjon.

Risikostyringsfunksjonens arbeid i banken reguleres blant annet i Finansforetakslovens § 13-5 pkt. 2 om forsvarlig virksomhet og CRR/CRD IV-forskriften del VII om systemer for risikostyring og internkontroll, spesielt §§ 29 og 30. Risikostyringsfunksjonen er en uavhengig støttefunksjon for forretningsområdene og styret som skal sikre at alle vesentlige risikoer i institusjonen er identifisert, vurdert, målt og rapportert av de relevante organisatoriske enhetene. Funksjonen skal derfor sikre at banken videreutvikler og implementerer et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll som samsvarer med eksterne og interne krav.

Nedenfor følger en beskrivelse av de ulike typer risiko, og hvordan banken har håndtert disse.

Kredittrisiko

Kredittrisiko defineres som risiko for tap knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at mottatte sikkerheter ikke dekker utestående krav. Denne typen risiko knytter seg hovedsakelig til større privat- og næringslivsengasjement, men også til bankens plasseringer i verdipapirer.

Vårt regelverk, både i kreditthåndboken og i reglene for virksomheten på verdipapirmarkedet, gir klare begrensninger i volum og krav til sikkerhet.

Bankens aktivitet på kredittområdet styres av en kredittpolicy, vedtatt av styret, som er bankens overordnede retningslinjer innenfor kredittområdet.

Kredittpolicyen gir bl.a. rammer for eksponering i Person- og Bedriftsmarkedet og geografisk markedsområde. Lån, kreditter og garantier til næringsformål skal ikke utgjøre mer enn 30 % av samlede lån, kreditter og garantier. Styret har delegert en utlånsfullmakt til banksjef, som igjen har delegert dette videre ned i organisasjonen basert på kompetanse og risiko innenfor ulike segmenter og produkter.

Kredittpolicyen gir rammer for en forsvarlig utlånsvirksomhet hvor det ved kredittvurderingen stilles krav til at låntakers økonomi tåler renteøkning på inntil 5 % -poeng. Som en hovedregel skal det stilles krav om minst 20 % egenkapital. Dersom dette kravet avvikes, skal det i utgangspunktet søkes kompensert av ekstra sikkerheter.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje. Utlånsvolumet er delt i 10 risikogrupper, hvor klasse 1-3 representerer liten risiko, 4-7 middels risiko og hvor 8-10 er lån med høy risiko. Klasse 11 og 12 er for misligholdte og tapsutsatte engasjement.

Banken vektlegger risiko ved prising av sine engasjementer. Det er således normalt med en relativ sammenheng mellom risikoklassifisering og prising av lån. De lån som har lavest rente har også tilsvarende lav risiko.

Styret vurderer bankens kredittrisiko som lav til moderat.

Markedsrisiko

Markedsrisiko kan beskrives som ugunstige endringer relatert til rente, valuta og kursrisiko. Styring av bankens markedsrisiko skjer gjennom definerte rammer for investeringer i aksjer, aksjefond og obligasjoner m.m. Rammene ligger godt innenfor de myndighetsbestemte maksimalgrensene, og vurderes årlig av styret.

Banken har utkontraktert forvaltningen av obligasjonsporteføljen til Eika Kapitalforvaltning AS. Avtalen har et klart mandat for risikoeksponering. Porteføljen består av Obligasjoner med fortrinnsrett, rentefond, senior bankobligasjoner og ansvarlige lån/fondsobligasjoner. Porteføljen har hovedsakelig flytende rente og følger endringer i pengemarkedsrenten. Rapport om utviklingen i porteføljen utarbeides hver måned.

Bankens markedsrisiko anses som lav/moderat.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko kan defineres som risiko for tap som følge av mangelfulle eller mislykkede interne prosesser, menneskelige feil, systemfeil eller eksterne hendelser. Denne risikoen reduseres gjennom gode systemer og rutiner for kvalitetssikring, holdninger og kompetanse hos bankens ansatte samt gjennom systematisk opplæring og internkontroll.

Administrasjonen avgir halvårlig rapport til styret med vurdering av risikoforhold så vel som kvaliteten av den interne kontrollen. Videre foretar eksterne revisorer årlig en vurdering av bankens kontrolltiltak med tilhørende rapport til styret.

Den operasjonelle risikoen ansees totalt sett som lav/moderat.

Konsentrasjonsrisiko

Konsentrasjonsrisiko defineres som risiko for tap som følge av konsentrasjon om:

- Enkeltkunder
- Enkelte bransjer
- Geografiske områder

Styret i Berg Sparebank har i sin kredittpolicy fastsatt rammer for konsentrasjonsrisiko blant annet ved å fastsette rammer for såkalt store engasjement som skal rapporteres (over 10 % av ansvarlig kapital). Samlet engasjement mot én enkelt kunde skal ikke overstige 20 % av bankens ansvarlige kapital. Summen av store engasjement skal ikke utgjøre mer enn 75 % av bankens ansvarlige kapital. Pr. 31.12.2018 hadde banken ett kundeengasjement av størrelse «store engasjement» (11,7 % av ansvarlig kapital).

Ekstra konjunkturutsatte bransjer har vi definert til å omfatte overnattings- og serveringsvirksomhet, næringseiendom, transport og entreprenørbransjen. Vi har vurdert om vi har en hjørnesteinsbedrift i vårt marked. Banken har kommet frem til at så ikke er tilfelle. Banken har utlån i primærområdet (Halden og Fredrikstad kommuner) på 81 %. Øvrige utlån er spredd på resten av landet. Vi mener dette gir en god risikospredning.

Eiendomsprisrisiko

Denne risikotypen defineres som risiko for uventet verdifall på institusjonens eiendommer eller porteføljer av eiendomsinvesteringer, eller uventede tap på lån til datterselskaper som er eiendomsselskaper (ofte er eiendomsmassen skilt ut i egne datterselskaper). Eiendomspris risiko knyttet til utlån til eiendomssektoren eller eiendeler som sikkerhet dekkes under kredittrisiko og konsentrasjonsrisiko.

Vårt datterselskap – AS Storgaten 10 – er eier av bankens bygninger. Basert på avkastningsverdimetoden er markedsverdien av eiendommene betydelig over selskapets langsiktige gjeld og eiendommenes bokførte verdier. Eiendomsprisrisiko anses derfor som svært lav.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke kan innfri sine forpliktelser ved forfall og refinansiere gjeld til en akseptabel pris. Risikoen omfatter også bankens evne til å finansiere ønsket vekst uten vesentlig økte kostnader. Av bankens likviditetspolicy, som er styrebehandlet, fremgår det at banken skal ha en lav til moderat likviditetsrisiko. Likviditetspolicyen har klare rammer for likviditetsnivået i banken, herunder måltall for ulike likviditetsindikatorer, mål for innskuddsdekning og vedtatte rammer for finansieringsstruktur.

Bankens utlånsportefølje har stort sett lang restløpetid, mens det meste av innskuddene enten ikke har, eller har kort oppsigelsestid. Dette innebærer i seg selv en likviditetsrisiko. Innskuddene er fordelt på mange innskyttere. Berg Sparebank er solid med en egenkapitalandel på 12,5 %, og en kjernekapitaldekning/ren kjernekapitaldekning på 19,11 %. Bankdriften er lønnsom og går med betryggende overskudd. Det anses derfor som lite sannsynlig at store mengder kundeinnskudd skal forsvinne raskt ut, og kundeinnskudd betraktes derfor som langsiktig finansiering.

Bankens innskuddsdekning var ved utgangen av 2018 på 80,0 %.

Eika Boligkreditt AS (EBK) for 1. prioritets boliglån er bankens primære eksterne fundingkilde. Banken har innestående på konti i Norges Bank og DNB - NOK 69,4 mill. I tillegg til dette har vi en likviditetsreserve plassert i ulike obligasjoner og rentefond for til sammen ca. NOK 288,0 mill. Banken har også en ubenyttet kontokreditt i DNB på 75 mill. kroner.

Berg Sparebanks likviditetssituasjon pr 31.12.2018 anses som god. Styret har tett oppfølging av bankens funding- og finansieringsrisiko. Styret vurderer bankens likviditetsrisiko som lav.

Følgende hendelser er indikasjoner på økt risiko for likviditetsproblemer som kan lede til en likviditetskrise:

Indikasjoner på generell krise	Indikasjoner på bankspesifikk krise
Indikasjoner om at andre banker har fått svekket tillit i fundingmarkedet.	Banken har over tid lempet på flere rammer angitt i likviditetspolicyen
Generell redusert tilgang i markedet på kort og lang finansiering.	Banken mister innskudd ut over normale svingninger.
Kreditspreader for bankers innlån med ulike løpetider øker, og øker mer enn for andre utstedere.	Vanskelig å opprettholde ønsket innskuddsdekning gjennom stabile innskudd. Har medført uønsket vridning i innskuddssammensetningen mot større andel ikke -stabile innskudd.
Banker har økende andel problemlån, som kan medføre økte tap. Dette kan påvirke bankenes finansieringsevne negativt.	Banken har økende andel problemlån, som kan medføre økte tap. Dette kan påvirke bankens finansieringsevne negativt.
Økende bruk av kortsiktig markedsfinansiering med gjenstående løpetid under 3 måneder.	Negativ omtale av banken i markedet som kan påvirke bankens finansieringsevne, slik at bankens tilgang på kort og lang finansiering blir redusert
Økende innskuddsrenter på spareprodukter, ut over normale svingninger.	Vanskelig å opprettholde nødvendig likviditetsbeholdning, fordi banken ikke klarer å skaffe ny finansiering til akseptabel pris.
Det er oppstått en situasjon hvor EBK ikke evner å refinansiere innlån etter hvert som de forfaller	Kreditspreader for banken øker mer enn for sammenlignbare banker.
	Det har oppstått usikkerhet i markedet rundt hvorvidt banken vil være i stand til å refinansiere lån etter hvert som de forfaller

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for uventede inntektsvingninger ut fra andre forhold enn kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko. Risikoen kan opptre i ulike forretnings- eller produktsegmenter og være knyttet til konjunktursvingninger og endret kundeatferd.

Omdømmerisiko

Omdømmerisiko defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet, dvs. hos kunder, motparter, eiere og myndigheter. Banken kommer meget godt ut av Kantar TNS sin årlige måling av kundeopplevelse.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risiko for uventede tap eller sviktende inntjening i forhold til prognoser knyttet til vekstambisjoner, inntreden i nye markeder eller oppkjøp.

Berg Sparebank er en del av Eika Alliansen og har en eierandel på 1,68 % i Eika Gruppen. Banken har en klar intensjon om å opprettholde vår relative eierandel, og har ingen planer om å vurdere andre valg av alliansetilknnytning.

8. STANDARDISERTE SKJEMAER FOR OFFENTLIGGJØRING AV OPPLYSNINGER OM ANSVARLIG KAPITAL

Skjema for offentliggjøring av de viktigste avtalevilkårene for kapitalinstrumenter		
1	Utsteder	N/A
2	Entydig identifikasjonskode (f.eks. CUSIP, ISIN eller Bloombergs)	N/A
3	Gjeldende lovgivning for instrumentet,	N/A
Behandling etter kapitalregelverket		
4	Regler som gjelder i overgangsperioden	N/A
5	Regler som gjelder etter overgangsperioden	N/A
6	Medregning på selskaps- eller (del)konsolidert nivå, selskaps- og	N/A
7	Instrumenttype (typer skal spesifiseres for hver jurisdiksjon)	N/A
8	Beløp som inngår i ansvarlig kapital (i millioner NOK fra seneste	N/A
9	Instrumentets nominelle verdi	N/A
9a	Emisjonskurs	N/A
9b	Innløsningskurs	N/A
10	Regnskapsmessig klassifisering	N/A
11	Opprinnelig utstedelsesdato	N/A
12	Evigvarende eller tidsbegrenset	N/A
13	Opprinnelig forfallsdato	N/A
14	Innløsningsrett for utsteder forutsatt samtykke fra Finanstilsynet	N/A
15	Dato for innløsningsrett, eventuell betinget innløsningsrett og	N/A
16	Datoer for eventuell etterfølgende innløsningsrett	N/A
Renter/utbytte		
17	Fast eller flytende rente/utbytte	N/A
18	Rentesats og eventuell tilknyttet referanserente	N/A
19	Vilkår om at det ikke kan betales utbytte hvis det ikke er betalt rente på	N/A
20a	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til tidspunkt)	N/A
20b	Full fleksibilitet, delvis fleksibilitet eller pliktig (med hensyn til beløp)	N/A
21	Vilkår om renteøkning eller annet incitament til innfrielse	N/A
22	Ikke-kumulativ eller kumulativ	N/A
Konvertering/nedskrivning		
23	Konvertibel eller ikke konvertibel	N/A
24	Hvis konvertibel, nivå(er) som utløser konvertering	N/A
25	Hvis konvertibel, hel eller delvis	N/A
26	Hvis konvertibel, konverteringskurs	N/A
27	Hvis konvertibel, pliktig eller valgfri	N/A
28	Hvis konvertibel, oppgi instrumenttypen det konverteres til	N/A
29	Hvis konvertibel, oppgi utsteder av instrumentene det konverteres til	N/A
30	Vilkår om nedskrivning	N/A
31	Hvis nedskrivning, nivå som utløser nedskrivning	N/A
32	Hvis nedskrivning, hel eller delvis	N/A
33	Hvis nedskrivning, med endelig virkning eller midlertidig	N/A
34	Hvis midlertidig nedskrivning, beskrivelse av oppskrivningsmekanismen	N/A
35	Prioritetsrekkefølge ved avvikling (oppgi instrumenttypen som har nærmeste	N/A
36	Vilkår som gjør at instrumentet ikke kan medregnes etter overgangsperioden	N/A
37	Hvis ja, spesifiser hvilke vilkår som ikke oppfyller nye krav	N/A

	(A)	(B)	(C)
Ren kjernekapital: Instrumenter og opptjent kapital			
1 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		26 (1), 27, 28 og 29	
herav: instrumenttype 1			
herav: instrumenttype 2			
herav: instrumenttype 3			
2 Opptjent egenkapital i form av tidligere års tilbakeholdte resultater	399.316	26 (1) (c)	
3 Akkumulerte andre inntekter og kostnader og andre fond o.l.	6.476	26 (1) (d) og (e)	
3a Avsetning for generell bankrisiko		26 (1) (f)	
4 Rene kjernekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
Statlige innskudd av ren kjernekapital omfattet av overgangsbestemmelser			
5 Minoritetsinteresser		84	
5a Revidert delårsoverskudd fratrukket påregnelig skatt mv. og utbytte		26 (2)	
6 Ren kjernekapital før regulatoriske justeringer	405.792	Sum rad 1 t.o.m. 5a	
Ren kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
7 Verdiendringer som følge av kravene om		34 og 105	
8 Immaterielle eiendeler redusert med utsatt skatt (negativt beløp)		36 (1) (b) og 37	
9 Tomt felt i EØS			
10 beløp)		36 (1) (c) og 38	
11 Verdiendringer på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring		33 (1) (a)	
12 Positive verdier av justert forventet tap etter kapitalkravforskriften § 15-7 (tas inn som negativt beløp)		36 (1) (d), 40 og 159	
13 Økning i egenkapitalen knyttet til fremtidig inntekt grunnet verdipapiriserte eiendeler (negativt beløp)		32 (1)	
14 Gevinster eller tap på gjeld målt til virkelig verdi som skyldes endringer i egen kredittverdighet		33 (1) (b) og (c)	
15 Overfinansiering av pensjonsforpliktelser (negativt beløp)		36 (1) (e) og 41	
16 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egne rene kjernekapitalinstrumenter (negativt beløp)		36 (1) (f) og 42	
17 kapital (negativt beløp)		36 (1) (g) og 44	
18 institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er	-78.736	(2), 79, 469 (1) (a), 472	
19 institusjonen har vesentlige investeringer som samlet overstiger grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er		(1) (b), 49 (1) til (3) og 79	
20 Tomt felt i EØS			
20a Poster som alternativt kan få 1250 % risikovekt (negativt beløp),		36 (1) (k)	
20b herav: kvalifiserte eiendeler i selskap utenfor finansiell sektor (negativt beløp)		36 (1) (k) (i) og 89 til 91	
20c herav: verdipapiriseringsposisjoner (negativt beløp)		244 (1) (b) og 258	
20d herav: motpartsrisiko for transaksjoner som ikke er avsluttet (negativt beløp)		36 (1) (k) (iii) og 379 (3)	
21 utsatt skatt som kan motregnes (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
22 Beløp som overstiger unntaksgrensen på 17,65 % (negativt beløp)		48 (1)	
23 institusjonen har en vesentlig investering (negativt beløp)		36 (1) (l) og 48 (1) (b)	
24 Tomt felt i EØS			
25 herav: utsatt skattefordel som skyldes midlertidige forskjeller (negativt beløp)		36 (1) (c), 38 og 48 (1) (a)	
25a Akkumulert underskudd i inneværende regnskapsår (negativt beløp)		36 (1) (a)	
25b Påregnelig skatt relatert til rene kjernekapitalposter (negativt beløp)		36 (1) (l)	
26 Justeringer i ren kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		Sum 26a og 26b	
26a Overgangsbestemmelser for regulatoriske filtre relaterte til urealiserte gevinster og tap			
herav: filter for urealisert tap 1			
herav: filter for urealisert tap 2			
herav: filter for urealisert gevinst 1 (negativt beløp)		468	
herav: filter for urealisert gevinst 2 (negativt beløp)		468	
26b fradrag			
herav: ...			
27 Overskytende fradrag i annen godkjent kjernekapital (negativt beløp)	-4.986	36 (1) (j)	
28 Sum regulatoriske justeringer i ren kjernekapital	-83.722	21, 22, 25a, 25b, 26 og	
29 Ren kjernekapital	322.070	beløpet i rad 28 er	
Annen godkjent kjernekapital: Instrumenter			
30 Kapitalinstrumenter og tilhørende overkursfond		51 og 52	
31 herav: klassifisert som egenkapital etter gjeldende regnskapsstandard			
32 herav: klassifisert som gjeld etter gjeldende regnskapsstandard			
33 Fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		486 (3) og (5)	
Statlige innskudd av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser			
34 kjernekapital		85 og 86	
35 herav: instrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
36 Annen godkjent kjernekapital før regulatoriske justeringer	-	Sum rad 30, 33 og 34	
Annen godkjent kjernekapital: Regulatoriske justeringer			
37 Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen fondsobligasjonskapital (negativt beløp)		52 (1) (b), 56 (a) og 57	
38 ansvarlig kapital (negativt beløp)		56 (b) og 58	
39 institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er		56 (c), 59, 60 og 79	
40 institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt		56 (d), 59 og 79	
41 Justeringer i annen godkjent kjernekapital som følge av overgangsbestemmelser		41 c	
41a overgangsbestemmelser (negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (1) (a)	
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41b overgangsbestemmelser (negativt beløp)			
herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje			
41c andre filtre og fradrag			
herav: filter for urealisert tap			
herav: filter for urealisert gevinst (negativt beløp)			
herav: ...			
42 Overskytende fradrag i tilleggskapital (negativt beløp)		56 (e)	
43 Sum regulatoriske justeringer i annen godkjent kjernekapital	-	rad 42	
44 Annen godkjent kjernekapital	-	fradrag fordi beløpet i	
45 Kjernekapital	322.070	Sum rad 29 og rad 44	

Tilleggs kapital: Regulatoriske justeringer			
52	Direkte, indirekte og syntetiske beholdninger av egen ansvarlig lånekapital (negativt beløp)		63 (b) (i), 66 (a) og 67
53	(negativt beløp)		66 (b) og 68
54	institusjonen ikke har en vesentlig investering. Beløp som overstiger grensen på 10 %, regnet etter fradrag som er		66 (c), 69, 70 og 79
54a	herav: nye beholdninger som ikke omfattes av overgangsbestemmelser		
54b	herav: beholdninger fra før 1. januar 2013 omfattes av overgangsbestemmelser		
55	institusjonen har en vesentlig investering. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner (negativt		66 (d), 69 og 79
56	justeringer i tilleggs kapital som følge av overgangsbestemmelser (negativt beløp)		56c
56a	(negativt beløp)		469 (1) (b) og 472 (1) (a)
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56b	overgangsbestemmelser (negativt beløp)		
	herav: spesifiser de enkelte postene linje for linje		
56c	fradrag		468
	herav: filter for urealisert tap		
	herav: filter for urealisert gevinst		468
	herav:...		
57	Sum regulatoriske justeringer i tilleggs kapital	-	rad 55 og 56
58	Tilleggs kapital	40.000	hvis beløpet i rad 57 er
59	Ansvarlig kapital	362.070	Sum rad 45 og rad 58
59a	Økning i beregningsgrunnlaget som følge av overgangsbestemmelser		472 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra ren kjemekapital		469 (1) (b)
	herav: beløp som ikke er trukket fra annen godkjent kjemekapital		
	herav: beløp som ikke er trukket fra tilleggs kapital		
60	Beregningsgrunnlag	1.684.950	
Kapitaldekning og buffere			
61	Ren kjemekapitaldekning	19,11 %	92 (2) (a)
62	Kjemekapitaldekning	19,11 %	92 (2) (b)
63	Kapitaldekning	21,48 %	92 (2) (c)
64	Kombinert bufferkrav som prosent av beregningsgrunnlaget	7,50 %	og 133
65	herav: bevaringsbuffer	2,50 %	
66	herav: motsyklisk buffer	2,00 %	
67	herav: systemrisikobuffer	3,00 %	
67a	herav: buffer for andre systemviktige institusjoner (O-SII-buffer)		CRD 131
68	Ren kjemekapital tilgjengelig for oppfyllelse av bufferkrav		CRD 128
69	Ikke relevant etter EØS-regler		
70	Ikke relevant etter EØS-regler		
71	Ikke relevant etter EØS-regler		
Kapitaldekning og buffere			
72	investering, som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		(1) (i), 56 (c), 59, 60, 66 (c),
73	som samlet er under grensen på 10 %. Beløp regnet etter fradrag som er tillatt for korte posisjoner.		36 (1) (i), 45 og 48
74	Tomt felt i EØS		
75	grensen på 10 %.		36 (1) (c), 38 og 48
Grenser for medregning av avsetninger i tilleggs kapitalen			
76	Generelle kredittreserver	-	62
77	Grense for medregning av generelle kredittreserver i tilleggs kapitalen		62
78	Tallverdien av negative verdier av justert forventet tap		62
79	Grense for medregning i tilleggs kapitalen av overskytende regnskapsmessige nedskrivninger		62
Kapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser			
80	Grense for medregning av rene kjemekapitalinstrumenter omfattet av overgangsbestemmelser		484 (3) og 486 (2) og (5)
81	Overskytende ren kjemekapital omfattet av overgangsbestemmelser	-	484 (3) og 486 (2) og (5)
82	Grense for medregning av fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
83	Overskytende fondsobligasjonskapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (4) og 486 (3) og (5)
84	Grense for medregning av ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)
85	Overskytende ansvarlig lånekapital omfattet av overgangsbestemmelser		484 (5) og 486 (4) og (5)